

Sbírka soudních rozhodnutí

STANOVISKO GENERÁLNÍHO ADVOKÁTA
MANUELA CAMPOS SÁNCHEZ-BORDONY
přednesené dne 14. listopadu 2018¹

Věc C-465/17

**Falck Rettungsdienste GmbH,
Falck A/S
proti
Stadt Solingen,
za účasti:
Arbeiter-Samariter-Bund Regionalverband Bergisch Land e.V.,
Malteser Hilfsdienst e.V.,
Deutsches Rotes Kreuz, Kreisverband Solingen**

[žádost o rozhodnutí o předběžné otázce podaná Oberlandesgericht Düsseldorf (Vrchní zemský soud Düsseldorf, Německo)]

„Řízení o předběžné otázce – Veřejné zakázky – Směrnice 2014/24/EU – Zvláštní výjimky pro veřejné zakázky na služby – Služby civilní obrany, civilní ochrany a prevence nebezpečí – Neziskové organizace nebo sdružení – Sanitní služby“

1. Podle čl. 10 písm. h) směrnice 2014/24/EU² se tato směrnice nevztahuje na veřejné zakázky na služby, které se týkají služeb civilní obrany, civilní ochrany a prevence nebezpečí poskytovaných neziskovými organizacemi nebo sdruženími.

2. Předmětem této žádosti o rozhodnutí o předběžné otázce je, zda tato výjimka zahrnuje „služby sanitní přepravy pacientů“ a jak se má vykládat pojem „nezisková organizace nebo sdružení“. Pokud jde o uvedené pojmy, týká se otázka případného dopadu právní úpravy členských států na vymezení jejich hranic.

1 – Původní jazyk: španělština.

2 – Směrnice Evropského parlamentu a Rady ze dne 26. února 2014 o zadávání veřejných zakázek a o zrušení směrnice 2004/18/ES (Úř. věst. 2014, L 94, s. 65).

I. Právní rámec

A. Unijní právo

Směrnice 2014/24/EU

3. Body 28 a 118 odůvodnění směrnice zní takto:

„(28) Tato směrnice by se neměla vztahovat na některé pohotovostní služby, pokud je poskytují neziskové organizace nebo sdružení, neboť v případě, že by poskytovatelé těchto služeb museli být vybíráni v souladu s postupy stanovenými v této směrnici, by bylo obtížné zachovat zvláštní povahu těchto organizací. Tato výjimka by však neměla jít nad rámec toho, co je nezbytně nutné. Proto by mělo být výslovně stanoveno, že služby sanitní přepravy pacientů být vyjmuty nesmí. V této souvislosti je dále nutné vyjasnit, že sanitní služby nejsou ve společném slovníku pro veřejné zakázky součástí kategorie CPV [Common Procurement Vocabulary; „Společný slovník pro veřejné zakázky“] 601 „Služby silniční dopravy“, nýbrž třídy 8514. Mělo by proto být vyjasněno, že na služby kódu CPV 85143000-3 spočívající výlučně ve službách sanitní přepravy pacientů by se měl vztahovat zvláštní režim pro sociální a jiné zvláštní služby (dále jen „zjednodušený režim“). Ten by se v důsledku toho vztahoval i na veřejné zakázky na poskytování sanitních služeb obecně, pokud by hodnota služeb sanitní přepravy pacientů převyšovala hodnotu ostatních sanitních služeb.

[...]

(118) Za účelem zajištění nepřetržitosti veřejných služeb by tato směrnice měla umožnit, aby mohla být účast v zadávacích řízeních na některé služby v oblasti zdravotní péče, sociální péče a kultury vyhrazena určitým organizacím, u nichž zaměstnanci mají podíl na vlastnictví či aktivně se účastní jejího vedení, a stávajícím organizacím, jako jsou družstva, aby se podílely na poskytování těchto služeb koncovým uživatelům. Toto ustanovení je svým rozsahem omezeno výlučně na některé služby zdravotní péče, sociální péče a související služby, některé vzdělávací služby, knihovnické, archivářské, muzejní a jiné kulturní služby, sportovní služby a služby pro soukromé domácnosti a nemá za cíl zahrnout kteroukoli z výjimek stanovených jinde v této směrnici. Na tyto služby by se měl vztahovat pouze zjednodušený režim.“

4. Podle svého článku 10 se směrnice 2014/24 nevztahuje na veřejné zakázky na služby, které se týkají:

„[...]

h) služeb civilní obrany, civilní ochrany a prevence nebezpečí³ poskytovaných neziskovými organizacemi nebo sdruženími těchto kódů CPV: 75250000-3, 75251000-0, 75251100-1, 75251110-4, 75251120-7, 75252000-7, 75222000-8; 98113100-9 a 85143000-3 s výjimkou služeb sanitní přepravy pacientů;

[...]“

3 – Španělské znění ustanovení u slova „nebezpečí“ nepochopitelně uvádí přídavné jméno „pracovní“, přičemž všechna ostatní jazyková znění nepoužívají vůbec žádné přídavné jméno. Proto budu nadále hovořit jen o „prevenci nebezpečí“.

5. Článek 76 stanoví:

„1. Členské státy zavedou vnitrostátní pravidla pro zadávání veřejných zakázek, na které se vztahuje tato kapitola, aby bylo zajištěno, že veřejní zadavatelé dodržují zásady transparentnosti a rovného zacházení s hospodářskými subjekty. Členské státy mohou samy stanovit příslušná procesní pravidla, pokud tato pravidla umožní, aby veřejní zadavatelé zohlednili specifika dotčených služeb.

2. Členské státy zajistí, aby veřejní zadavatelé mohli zohlednit potřebu zajištění kvality, návaznosti, přístupnosti, přijatelných cen, dostupnosti a komplexnosti služeb, zvláštní potřeby různých kategorií uživatelů, včetně znevýhodněných a zranitelných skupin, účast a posílení možností uživatelů a inovace. Členské státy mohou rovněž stanovit, že výběr poskytovatele služeb bude uskutečňován podle toho, která nabídka představuje nejlepší poměr mezi cenou a kvalitou, přičemž bude zohledněna kvalita a kritéria udržitelnosti sociálních služeb.“

6. Článek 77 stanoví:

„1. Členské státy mohou stanovit, že veřejní zadavatelé mohou vyhradit organizacím právo na účast na řízeních o zadání veřejných zakázek výlučně na služby v oblasti zdravotní péče a sociální péče a kulturní služby uvedené v článku 74 a kódů CPV 75121000-0, 75122000-7, 75123000-4, 79622000-0, 79624000-4, 79625000-1, 80110000-8, 80300000-7, 80420000-4, 80430000-7, 80511000-9, 80520000-5, 80590000-6, od 85000000-9 do 85323000-9, 92500000-6, 92600000-7, 98133000-4, 98133110-8.

2. Organizace uvedená v odstavci 1 musí splňovat všechny tyto podmínky:

- a) jejím cílem je plnit úkoly veřejné služby související s poskytováním služeb uvedených v odstavci 1;
- b) zisky se znovu investují za účelem dosažení cíle organizace. Jsou-li zisky rozdělovány nebo přerozdělovány, je třeba vycházet z participačních kritérií;
- c) struktury řízení či vlastnictví organizace plnící zakázku musí vycházet z podílu zaměstnanců na vlastnictví či z participačních zásad, nebo musí vyžadovat aktivní účast zaměstnanců, uživatelů či zúčastněných stran a
- d) v předchozích třech letech nezadal příslušný veřejný zadavatel organizaci veřejnou zakázku na dotčené služby podle tohoto článku.

[...]“

B. Vnitrostátní právní předpisy

7. Podle § 107 odst. 1 bodu 4 části věty před středníkem Gesetz gegen Wettbewerbsbeschränkungen⁴ se GWB nepoužije na zadávání veřejných zakázek v oblasti služeb civilní obrany, civilní ochrany a prevence nebezpečí poskytovaných neziskovými organizacemi nebo sdruženími, na které se vztahují kódy 7520000-3, 75251000-0, 75251100-1, 75251110-4, 75251120-7, 75252000-7, 75222000-8, 98113100-9 a 85143000-3 CPV, s výjimkou služeb sanitní přepravy pacientů.

⁴ – Zákon proti omezování hospodářské soutěže (dále jen „GWB“).

8. Tímto ustanovením německý zákonodárce provedl do vnitrostátního práva čl. 10 písm. h) směrnice 2014/24, avšak přidal část věty za středníkem, která zná takto:

„za neziskové organizace nebo sdružení se pro účely tohoto ustanovení považují zejména charitativní organizace, které jsou podle spolkového práva nebo práva spolkové země uznány za organizace civilní ochrany a obrany.“

9. Podle § 2 odst. 1 Gesetz über den Rettungsdienst sowie die Notfallrettung und den Krankentransport durch Unternehmer⁵ záchranná služba zahrnuje záchranné operace, přepravu pacientů a péči o větší počet zraněných či nemocných v případě katastrofy.

10. Podle § 2 odst. 2 první věty RettG NRW je úkolem záchranné služby provádět u akutních pacientů v terénu opatření k záchraně života, zajistit jejich způsobilost k přepravě a přepravit je při zachování této způsobilosti a zamezení zhoršení jejich stavu mj. vozem pohotovostní služby nebo sanitním vozem do nemocnice vhodné pro další péči.

11. Podle § 2 odst. 3 RettG NRW je náplní přepravy pacientů poskytování odborné pomoci nemocným, zraněným a dalším osobám, které potřebují péči a nejsou uvedeny v odstavci 2 téhož ustanovení, a přepravit je pod dohledem odborného personálu, například v sanitním voze.

12. Ustanovení § 26 odst. 1 druhé věty Zivilschutz- und Katastrophenhilfegesetz⁶ stanoví, že ke spolupráci za účelem plnění funkcí uvedených v daném zákoně jsou vhodné zejména Arbeiter-Samariter-Bund, Deutsche Lebensrettungsgesellschaft, Deutsches Rotes Kreuz (Německý Červený kříž), Johanniter-Unfall-Hilfe a Malteser-Hilfsdienst.

13. Ustanovení § 18 odst. 1 první věty a § 18 odst. 2 Gesetz über den Brandschutz, die Hilfeleistung und den Katastrophenschutz⁷ stanoví:

„(1) Soukromé charitativní organizace pomáhají při neštěstích a v krizových stavech, zásazích velkého rozsahu a katastrofách, pokud učinily vůči nejvyššímu dohledovému orgánu prohlášení o připravenosti k součinnosti a tento orgán zjistil obecnou způsobilost k součinnosti a potřebu součinnosti (uznané charitativní organizace). [...]

(2) Pro organizace uvedené v § 26 odst. 1 druhé větě [ZSKG] [...] není potřebné prohlášení o připravenosti k součinnosti ani konstatování obecné způsobilosti.“

II. Spor v původním řízení a předběžné otázky

14. V březnu 2016 město Solingen (Německo) rozhodlo o obnově veřejné zakázky na záchranné služby města na období pěti let⁸. Místo zveřejnění oznámení o vyhlášení výběrového řízení vyzvalo čtyři charitativní organizace k předložení nabídek. Nakonec město zadalo veřejnou zakázku dvěma z nich (Arbeiter-Samariter-Bund a Malteser Hilfsdienst), přičemž každé z nich byla přidělena jedna ze dvou částí, na které byla zakázka rozdělena.

5 – Zákon o záchranné a pohotovostní záchranné službě a o přepravě pacientů uskutečňované podnikateli (dále jen „RettG NRW“).

6 – Zákon o civilní ochraně a civilní obraně (dále jen „ZSKG“), naposledy pozměněný článkem 2 odst. 1 zákona ze dne 29. července 2009.

7 – Zákon o požární ochraně, poskytování pomoci a civilní ochraně (dále jen „BHKG“).

8 – Podle předkládacího usnesení (bod 4), „[p]ředmětem záměru na pořízení, rozděleného na dvě části, bylo poskytnutí personálu pro několik sanitek a vozidel pro přepravu nemocných [...], jakož i poskytnutí stanovišť vozidel [...]. Jednalo se o záchranné služby poskytované v obecních sanitních vozech s hlavním úkolem péče o akutní pacienty poskytované pracovníkem zdravotnické záchranné služby podporovaným záchranářem zdravotnické záchranné služby, jakož i služby přepravy nemocných s hlavním úkolem péče o pacienty poskytované záchranářem podporovaným pomocníkem zdravotnické záchranné služby“.

15. Společnosti Falck Rettungsdienste a Falck, které poskytují záchranné a zdravotnické služby, namítaly před Vergabekammer Rheinland (Komora pro uzavírání veřejnoprávních smluv v Porýní, Německo), že zadání veřejné zakázky mělo být předmětem postupu pro zadávání veřejných zakázek podle unijního práva.

16. Komora stížnost zamítla dne 19. srpna 2016 na základě § 107 odst. 1 bodu 4 GWB.

17. Usnesení bylo napadeno před Oberlandesgericht Düsseldorf (Vrchní zemský soud v Düsseldorfu, Německo), který pokládá Soudnímu dvoru následující předběžné otázky:

- „1) Jedná se při péči o akutní pacienty v sanitním voze záchranné služby [Rettungswagen] a jejich ošetřování pracovníkem/záchranářem zdravotnické záchranné služby a při péči o pacienty ve vozidle pro převoz nemocných [...] a jejich ošetřování záchranářem/pomocníkem zdravotnické záchranné služby o ‚služby civilní obrany, civilní ochrany a prevence nebezpečí [...]‘ ve smyslu čl. 10 písm. h) směrnice 2014/24/EU, které spadají pod kódy CVP 75252000-7 (záchranné služby) a 85143000-3 (sanitní služby)?
- 2) Lze čl. 10 písm. h) směrnice 2014/24[...] vykládat tak, že ‚neziskové organizace nebo sdružení‘ jsou zejména takové charitativní organizace, které jsou podle vnitrostátního práva uznány za organizace civilní ochrany a obrany?
- 3) Jsou ‚neziskové organizace nebo sdružení‘ ve smyslu čl. 10 písm. h) směrnice 2014/24[...] takové organizace, jejichž cíl spočívá v plnění úkolů veřejného zájmu, které nejsou zaměřeny na dosahování zisku a které reinvestují případné zisky za účelem dosažení cíle organizace?
- 4) Je přeprava pacienta v sanitním voze záchranné služby pod dohledem záchranáře/pomocníka zdravotnické záchranné služby (tzv. kvalifikovaná přeprava nemocných) ‚službou sanitní přepravy pacientů‘ ve smyslu čl. 10 písm. h) směrnice 2014/24/EU, která není dotčena oborovou výjimkou a pro kterou platí uvedená směrnice?“

III. Řízení před Soudním dvorem a argumenty účastníků řízení

18. Předběžná otázka byla zapsána do rejstříku kanceláře Soudního dvora dne 2. srpna 2017. Písemná vyjádření byla předložena Arbeiter-Samariter-Bund, Falck Rettungsdienste, Malteser Hilfsdienst, Německým Červeným křížem, městem Solingen, německou, norskou a rumunskou vládou, jakož i Komisí. Všichni uvedení, s výjimkou norské a rumunské vlády, se účastnili veřejného jednání konaného dne 5. září 2018.

19. Společnost Falck Rettungsdienste uvádí, že čl. 10 písm. h) směrnice 2014/24 je v rozporu s primárním právem, neboť stanoví výjimku na základě osobního, nikoli materiálního kritéria. V důsledku toho je třeba provést výklad daného ustanovení, který je v souladu s unijním právem a který objasní podmínky primárního práva pro přímé zadání veřejné zakázky neziskovým organizacím.

20. Podle společnosti Falck Rettungsdienste:

- Je třeba na první otázku odpovědět záporně. Obhazuje restriktivní výklad výjimky, který omezuje prevenci nebezpečí na naléhavé situace většího rozsahu a závažnosti.
- Na druhou otázku je také třeba odpovědět záporně, neboť podle německé právní úpravy uznání postavení organizace civilní ochrany a civilní obrany není podmíněno tím, že jde o neziskovou organizaci.

- Na třetí otázku je rovněž třeba odpovědět záporně, protože požadavky vnitrostátní právní úpravy týkající se definice neziskových organizací nejsou v souladu s judikaturou Soudního dvora.
- Na čtvrtou otázku je třeba odpovědět kladně s ohledem na čl. 10 písm. h) a bod 28 odůvodnění směrnice 2014/24.

21. Město Solingen:

- Ohledně první otázky obhájí výklad pojmu „prevence nebezpečí“, který zahrnuje všechny činnosti zaměřené na zabránění vystavení jednotlivce nebezpečí nebo újmě, což zahrnuje kvalifikovanou sanitní přepravu.
- Ohledně druhé otázky má za to, že odkaz německého zákonodárce na veřejně prospěšná sdružení je pouhým „příkladem“, který nebrání dalším subjektům dovolávat se postavení „neziskové organizace“ ve smyslu směrnice 2014/24.
- V odpovědi na třetí otázku tento pojem chápe tak, že vyžaduje nezištné plnění úkolů veřejné služby.
- Navrhne odpovědět na čtvrtou otázku tak, že vynětí z výjimky podle čl. 10 písm. h) směrnice 2014/24 nezahrnuje služby kvalifikované sanitní přepravy. Konkrétně naléhavé zásahy a kvalifikovaná přeprava tvoří organizační jednotku vyžadující zvláštní zacházení.

22. Arbeiter-Samariter-Bund v zásadě sdílí názor města Solingen ohledně první, třetí a čtvrté otázky. Ohledně druhé otázky má za to, že vnitrostátní zákonodárce využil svůj prostor pro posouzení při provádění pojmu nezisková organizace. Stejný názor zastává Malteser Hilfsdienst.

23. Německý Červený kříž nejprve vyjadřuje nesouhlas s úvodními poznámkami společnosti Falck Rettungsdienste a ohledně první a třetí otázky zastává názor podobný názoru města Solingen. Ohledně druhé otázky má stejně jako Arbeiter-Samariter-Bund za to, že členské státy disponují prostorem pro posouzení při vymezení neziskových organizací. Ohledně čtvrté otázky tvrdí, že kvalifikovaná přeprava pacientů je klíčovým prvkem jak civilní obrany a civilní ochrany, tak prevence nebezpečí. Má za to, že uvedená přeprava spadá do oblasti věcné působnosti sporné výjimky.

24. Podle německé vlády:

- V rámci první otázky je třeba vykládat extenzivně prevenci nebezpečí, která zahrnuje pomoc pacientům v jednotlivých naléhavých situacích a při nehodách, na rozdíl od situací, kdy dojde ke škodám ve velkém rozsahu, které jsou typičtější pro civilní obranu a ochranu.
- Ohledně druhé otázky sdílí názor města Solingen, přičemž zdůrazňuje, že pojem „nezisková organizace“ je třeba vykládat s ohledem na bod 28 odůvodnění směrnice 2014/24. Jeho „zvláštní povaha“ může být určena pouze v právním a věcném rámci členského státu, v němž tyto organizace vykonávají své závazky.
- Ohledně třetí otázky tvrdí, že vnitrostátní zákonodárce vymezil neziskovou povahu organizací jednak tím, že zasahují ve prospěch a bezpečnost občanů při prevenci nebezpečí bez účasti policie a při civilní obraně a ochraně, a jednak tím, že z velké části svěřují plnění svých úkolů dobrovolníkům, což jsou důsledky, které by nebyly odlišné od důsledků plynoucích z použití odlišných či doplňujících kritérií.
- Na čtvrtou otázku je třeba odpovědět záporně z důvodu rozdílu mezi jednoduchou přepravou pacientů a kvalifikovanou přepravou pacientů.

25. Podle norské vlády:

- Služby prevence nebezpečí se neomezují na služby poskytované v případě katastrofy velkého rozsahu, ale zahrnují situace, jako je situace popsána předkládajícím soudem v první otázce, která podle ní a v odpovědi na čtvrtou otázku nepředstavuje „sanitní přepravu pacientů“.
- Ohledně druhé a třetí otázky uvádí, že pojem nezisková organizace vyžaduje autonomní výklad a může zahrnovat organizaci uznanou za neziskovou vnitrostátním právem, pokud odpovídá uvedenému výkladu. Posouzení neziskové povahy organizace však závisí na různých tradicích členských států, kterým by v zásadě mělo být svěřeno, aniž by jim byla uložena definice jdoucí nad rámec toho, co plyne z „přirozeného výkladu“ směrnice. Podle uvedené směrnice plní neziskové organizace úkoly veřejné služby, nemají obchodní záměr a případné zisky investují ve prospěch cílů, kterým slouží.

26. Rumunská vláda se vyjádřila pouze ohledně první a čtvrté otázky, kterými se zabývala společně. Podle uvedené vlády služby civilní obrany a ochrany a prevence nebezpečí zahrnují jak pomoc velkému počtu osob v mimořádných situacích, tak pomoc jednotlivcům v ohrožení života či zdraví běžnými nebezpečími. Výklad čl. 10 písm. h) směrnice 2014/24 s ohledem na bod 28 jejího odůvodnění vede k soustředění se na pojem výlučné přepravy, a nikoli na druh personálu záchranné služby či pomoci poskytované během přepravy.

27. Z tohoto pohledu sanitní služby zahrnují jak naléhavé lékařské činnosti, tak činnosti zdravotní přepravy bez zdravotní péče, které nejsou naléhavé. V první kategorii neexistuje žádný rozdíl mezi sanitní přepravou s lékařem a záchranářem a sanitní přepravou se záchranářem a pomocným záchranářem, protože obě služby vykazují prvky naléhavé lékařské povahy a omezují se na konečný cíl prevence nebezpečí. Ve druhé kategorii jsou naopak poskytovány služby s pomocí sanitních vozů nevybavených k naléhavým lékařským zásahům a obsazených pouze řidičem, protože nespadají pod civilní obranu a ochranu či prevenci nebezpečí.

28. Podle Komise:

- Pokud jde o první otázku, prevence nebezpečí se neomezuje na mimořádné naléhavé situace či na nebezpečí ohrožující velké počty osob.
- Druhá a třetí otázka musí být podrobeny společné analýze, z níž plyne záporná odpověď na druhou a kladná odpověď na třetí otázku. Neziskovými organizacemi nemusí být nevyhnutelně ty, které vnitrostátní právo uznává jako veřejně prospěšné, ale ty, které splňují charakteristiky uvedené předkládajícím soudem ve třetí otázce.
- Ke čtvrté otázce uvádí, že výjimka a vynětí z výjimky podle čl. 10 písm. h) směrnice 2014/24 se liší v závislosti na tom, zda se zakázka týká pouze přepravy pacientů, nebo také služeb, jako je lékařská pomoc během přepravy. Rozlišení musí být provedeno v okamžiku výběru postupu zadání veřejné zakázky, a nikoli v naléhavé situaci či během přepravy pacienta.

IV. Analýza

29. Otázky předkládajícího soudu směřují k objasnění, jaké podmínky musí splňovat sanitní služba, aby byla zahrnuta do působnosti směrnice 2014/24, nebo z této působnosti vyloučena. Tyto podmínky se týkají a) samotné povahy uvedené služby, objektivně definované, a b) specifické osobní či subjektivní povahy poskytovatele služby, kterým je nezisková organizace či sdružení.

30. První a čtvrtá otázka předkládajícího soudu se týkají *objektivní* činnosti sanitní služby. Ta je v zásadě vyloučena z působnosti směrnice 2014/24 jen tehdy, pokud ji lze zařadit do kategorie „služby civilní obrany, civilní ochrany a prevence nebezpečí“, a nikoli pouze pod „sanitní přepravu pacientů“. Ta je vyňata z výjimky, a tudíž podléhá všeobecným pravidlům v oblasti veřejných zakázek.

31. Druhá a třetí otázka se týkají *subjektivní* kvality poskytovatele sanitní služby, kterým je nezbytně „nezisková organizace“. Konkrétně jde o to, zda se jedná o autonomní pojem unijního práva.

K sanitní službě v kontextu směrnice 2014/24 (první a čtvrtá předběžná otázka)

32. Předkládající soud se táže, zda do kategorie „služby civilní obrany, civilní ochrany a prevence nebezpečí“ spadají tyto dvě konkrétní služby:

- péče o akutní pacienty, kteří jsou oběťmi nehody či podobné události („Notfallpatienten“), poskytovaná v sanitním voze záchranné služby („Rettungswagen“) „pracovníkem/záchranářem zdravotnické záchranné služby“ a
- péče o pacienty poskytovaná ve vozidle pro převoz nemocných („Krankentransportwagen“) „pracovníkem/pomocníkem zdravotnické záchranné služby“.

33. Ačkoli obě služby zahrnují „péči“ o pacienty, liší se jednak „naléhavostí“, která je přítomna pouze v prvním případě, a jednak povahou vozidla a situací pacienta. V prvním případě jde o „sanitní vůz záchranné služby“, zatímco ve druhém pouze o vozidlo „pro převoz“.

34. Předkládající soud považuje za nesporné, že uvedené služby „nejsou [...] civilní obrany či civilní ochrany“⁹. Má za to, stejně jako účastníci původního řízení, že mohou „nanejvýše“¹⁰ spadat pod „prevenci nebezpečí“.

35. Směrnice 2014/24 nedefinuje pojem „prevence nebezpečí“, ani určení jeho významu výslovně neodkazuje na právo členských států. Je tedy třeba mít v souladu s judikaturou Soudního dvora za to, že tento pojem musí být předmětem autonomního a jednotného výkladu v celé Evropské unii¹¹.

36. Hledání autonomního výkladu pojmu *prevence nebezpečí* je třeba začít v doslovném znění čl. 10 písm. h) směrnice 2014/24. V tomto bodě je téměř nevyhnutelné odkázat na článek 196 SFEU, který, jak uvedla společnost Falck Rettungsdienste, používá v oblasti „civilní ochrany“ výraz „předcházení rizikům“ v souvislosti s „přírodními nebo člověkem způsobenými pohromami“¹². To naznačuje, že tento výraz nemůže pokrýt zdravotnické služby v situacích ohrožení jednotlivce.

37. Nicméně se domnívám, že zatímco článek 196 SFEU spojuje předcházení rizikům s civilní ochranou¹³, čl. 10 písm. h) směrnice 2014/24 definuje prevenci nebezpečí jako činnost s vlastními rysy, která není nutně totožná s civilní ochranou.

9 – Bod 14 předkládajícího usnesení.

10 – Tamtéž.

11 – Za všechny srov. rozsudek ze dne 21. prosince 2011, Ziolkowski a Szeja (C-424/10 a C-425/10, EU:C:2011:866), bod 32.

12 – Terminologická rovnocennost článku 196 SFEU a čl. 10 písm. h) směrnice 2014/24 je nicméně pouze částečná, protože první z nich používá pojem „civilní ochrana“ („Katastrophenschutz“, „protection civile“) a „předcházení rizikům“ („Risikoprävention“, „prévention des risques“), ale nikoli pojem „civilní obrana“, který používá druhé z uvedených ustanovení.

13 – Článek 196 odst. 1, zařazený do hlavy XXIII, nadepsané „Civilní ochrana“, v části III SFEU, definuje služby civilní ochrany jako „systémy pro předcházení přírodním nebo člověkem způsobeným pohromám a pro ochranu proti nim“. Podpůrní činnost Evropské unie v této oblasti se zaměřuje na podporu opatření členských států „kter[á] se týkají předcházení rizikům, přípravy osob zabývajících se civilní ochranou a zásahu v případě přírodních nebo člověkem způsobených pohrom“ [čl. 196 odst. 1 písm. a)]. *Předcházení rizik, odborná příprava personálu a zásah* tedy představují sekvenci věcně stránky činnosti s cílem integrovaného řízení v případě pohrom.

38. V článku 10 písm. h) směrnice 2014/24 se totiž prevence nebezpečí objevuje jako pojem odlišný od civilní ochrany a civilní obrany, což vyžaduje vykládat jej jako samostatnou činnost. Jinak, jak upozorňuje předkládající soud, by služby prevence byly vždy součástí služeb civilní ochrany či civilní obrany¹⁴.

39. Autonomie pojmu „prevence nebezpečí“ by byla v protikladu k pojmům „civilní ochrana“ a „civilní obrana“ jako činnostem soustředěným na řízení v případě pohrom, jejichž rozsah se týká vysokého počtu osob. V případě takových situací s hromadným dopadem by se prevence nebezpečí, na kterou odkazuje směrnice 2014/24, týkala jednotlivců nacházejících se v konkrétní nebezpečné situaci.

40. Tento výklad navrhovaný předkládajícím soudem naráží na jednu obtíž. Výraz „prevence“ ve svém nejobvyklejším významu, jak zdůraznila společnost Falck Rettungsdienste¹⁵, znamená předvídaní nebezpečí či ohrožení. Implikuje tedy *preventivní* ochranu, nikoli *reaktivní* ochranu v situaci ohrožení a újmy vzniklé v jeho důsledku.

41. Kdyby se tato sémantická obtíž potvrdila, byly by sporné sanitní služby v zásadě vyloučeny z oblasti „prevence nebezpečí“. Pouze velmi těžko by mohl být prosazen výklad, že přeprava zraněných či nemocných v sanitním voze probíhá pouze v rámci *prevence* nebezpečí, že bez takové přepravy se zhorší jejich zdravotní stav.

42. Systematický výklad čl. 10 písm. h) směrnice 2014/24 nicméně umožňuje překonat obtíže plynoucí z doslovného výkladu. Toto ustanovení nevylučuje z působnosti směrnice 2014/24 všeobecně a abstraktně všechny „služby civilní obrany, civilní ochrany a prevence nebezpečí“, ale pouze ty, které jsou označeny určitými kódy CPV.

43. Mezi uvedenými kódy jsou zařazeny určité služby spadající pod pojem prevence v pravém a striktním slova smyslu¹⁶ a další, které jsou sice v zásadě reaktivní spíše než preventivní (například „záchranná služba“¹⁷), ale jsou poskytovány jak v případě hromadných pohrom, tak v případě ohrožení či škod vzniklých jednotlivcům.

44. Pokud, jak tvrdí společnost Falck Rettungsdienste¹⁸, by pojmy „civilní ochrana, civilní obrana a prevence nebezpečí“ představovaly „věcná kritéria“, jejichž prostřednictvím se ze všech služeb zahrnutých pod kódy CPV uvedenými v čl. 10 písm. h) směrnice 2014/24 vybírají ty, které se uskutečňují v případě pohrom, mělo by to za následek, že pouze „záchranné služby“ pod kódem CPV 75252000-7, vyloučené z působnosti směrnice, by se vztahovaly na situace týkající se velkého počtu osob, a nikoli služby uskutečňované v situacích záchrannářského zásahu ve prospěch jednotlivce.

45. Mezi kódy CPV uvedenými v čl. 10 písm. h) směrnice 2014/24 se však nachází kód 85143000-3 označující „sanitní služby“. Nic nebrání použít v tomto případě „věcné kritérium“ navrhované společností Falck Rettungsdienste a učinit závěr, že vyloučení stanovené daným ustanovením se týká pouze sanitních služeb v případě pohrom.

46. Článek 10 písm. h) směrnice 2014/24 však vymezuje sanitní služby způsobem, který nejen neodpovídá uvedenému „věcnému kritériu“, ale přímo mu odporuje.

14 – Bod 14 předkládacího usnesení. Podle předkládacího soudu je „[v]hodnější [...] spíše předpoklad, že pojmem prevence nebezpečí je míněno něco, co není zahrnuto pod pojmy civilní obrany a ochrany, protože příčinou škody právě nejsou technogenní nehody a katastrofy, přírodní katastrofy nebo teroristické a vojenské stavy ohrožení a nebezpečí s významnými škodami pro lidský život“.

15 – Bod 55 jejich vyjádření.

16 – Kód CPV 75251110-4 („Prevence požárů“) či CPV 98113100-9 („Služby v oblasti bezpečnosti jaderných materiálů“).

17 – CPV 75252000-7.

18 – Bod 61 vyjádření společnosti Falck Rettungsdienst.

47. Článek 10 písm. h), který stanoví, že směrnice 2014/24 se nevztahuje na veřejné zakázky na služby, které se týkají „služeb civilní obrany, civilní ochrany a prevence nebezpečí [...] kód[u] CPV 85143000-3 (sanitní služby)], s výjimkou služeb sanitní přepravy pacientů“¹⁹, výslovně uvádí výjimku, která by nebyla potřebná, pokud by se ustanovení týkalo pouze případu pohrom, jak tvrdí německá vláda²⁰.

48. Pokud normotvůrce považoval za nutné uvést „služby sanitní přepravy pacientů“, bylo to proto, že jinak by uvedené služby musely spadat pod výjimku podle čl. 10 písm. h) směrnice 2014/24 (CPV 85143000-3). Je jasné, že pouhá *přeprava pacientů* nenastává v situaci pohromy, v níž je třeba spíše než o pacientech hovořit o zraněných či poškozených, které je třeba naléhavě přepravit v co nejlepších zdravotních podmínkách, a nikoli pouze přepravit.

49. Tento závěr potvrzuje teleologický výklad ustanovení. Z tohoto pohledu má zvláštní význam bod 28 odůvodnění směrnice 2014/24, ve kterém se uvádí, že „tato směrnice by se neměla vztahovat na některé pohotovostní služby, pokud je poskytují neziskové organizace nebo sdružení, neboť v případě, že by museli být poskytovatelé těchto služeb vybíráni v souladu s postupy stanovenými v této směrnici, by bylo obtížné zachovat zvláštní povahu těchto organizací“.

50. Považuji za významné dva aspekty uvedeného prohlášení. Na jedné straně to, že normotvůrce odkazuje na „některé *pohotovostní* služby“. A na druhé straně to, že identifikace uvedených služeb se uskutečňuje ve vztahu k „neziskovým organizacím nebo sdružením“, jejichž „zvláštní povahu“ je třeba zachovat. Pro uplatnění výjimky se proto pozornost soustředí více na subjekt, který službu poskytuje, než na závažnost situace vyžadující zásah.

51. Jinými slovy, ať jde o naléhavou situaci jednotlivce, nebo o situaci škod velkých rozměrů, relevantní je, že nastala naléhavá situace, v níž obvykle zasahují neziskové organizace nebo sdružení. Účelem tohoto ustanovení směrnice 2014/24 je zachování uvedených organizací, jejichž existence by mohla být ohrožena, kdyby měly podléhat pravidlům pro zadávání veřejných zakázek stanoveným směrnicí.

52. Stručně řečeno, důležité je nikoli určit, zda jsou naléhavé situace spojeny s pohromou či s ohrožením jednotlivce (dopravní nehoda, požár obytných prostor), nýbrž označit situace, které představují hlavní předmět činnosti neziskových organizací, které obvykle působí v oblasti zdravotní péče či dokonce humanitární pomoci.

53. V tomto smyslu, jak zdůrazňuje předkládající soud, „neziskové organizace nebo sdružení [...] neposkytují jen služby v oblasti civilní obrany a ochrany[, ale jsou] naopak činné také a *především* v oblasti každodenní sanitní služby ve prospěch jednotlivců“²¹.

54. V rozsahu, v němž se vůle vyjádřená v bodě 28 odůvodnění z normativního hlediska odráží v čl. 10 písm. h) směrnice 2014/24, mám za to, že výrazy „služby civilní obrany, civilní ochrany a prevence nebezpečí“ použité uvedeným článkem mají být považovány za rovnocenné s „pohotovostními službami“ zmíněnými v uvedeném bodě odůvodnění, a tudíž by pro účely jejich určení měly být vztaženy na „neziskové organizace nebo sdružení“.

55. Ve skutečnosti bod 28 odůvodnění předjímá výjimku, která je v tomto případě stanovena v čl. 10 písm. h) směrnice 2014/24 ve vztahu k sanitním službám poskytovaným neziskovými organizacemi nebo sdruženími při zásazích v naléhavých situacích, které jsou předmětem jejich činnosti.

19 – Kurzivou zvýraznil autor stanoviska.

20 – Bod 24 vyjádření německé vlády.

21 – Bod 14 předkládacího usnesení. Kurzivou zvýraznil autor stanoviska. V tomtéž smyslu se vyjádřilo město Solingen v bodě 31 svého písemného vyjádření.

56. Uvedený bod odůvodnění praví, že vyloučení pohotovostních služeb poskytovaných neziskovými organizacemi by nemělo „jít nad rámec toho, co je nezbytně nutné“, a proto „by mělo být výslovně stanoveno, že služby sanitní přepravy pacientů být vyjmuty nesmí“.

57. Otázkou tedy je rozlišit mezi službami sanitní přepravy v případě naléhavých situací a *pouhou* přepravou pacientů v sanitním voze. Tím se zabývá čtvrtá předběžná otázka, kterou se předkládající soud táže, zda „je přeprava pacienta v sanitním voze záchranné služby pod dohledem záchranáře/pomocníka zdravotnické záchranné služby“ – což označuje jako „kvalifikovanou přepravu nemocných“ – považována za „službu sanitní přepravy pacientů“ ve smyslu čl. 10 písm. h) směrnice 2014/24.

58. Úmyslem normotvůrce bylo omezit výjimku (tedy upustit od běžného režimu směrnice 2014/24) na *pohotovostní* služby²². Stejně tak odkazem na „služby sanitní přepravy pacientů“ jako výjimku z výjimky podřizuje tyto služby (zjednodušeným) postupům zadávání veřejných zakázek, pokud nemají být poskytovány v naléhavé situaci, ale v situaci, kdy jde o pouhou přepravu pacientů v sanitním voze.

59. Na základě tohoto přístupu se směrnice 2014/24 nevztahuje na všeobecné sanitní služby, kterými je kromě samotné přepravní funkce poskytována příslušná lékařská či zdravotnická péče pacientům v naléhavých situacích. Jinými slovy, nevztahuje se na poskytování služeb, které nemůže poskytnout žádný jiný alternativní dopravní prostředek.

60. Po určení, že nepoužitelnost směrnice 2014/24 se nevztahuje na „služby sanitní přepravy pacientů“, bod 28 odůvodnění dále upřesňuje, že na uvedené služby „by se měl vztahovat zvláštní režim pro sociální a jiné zvláštní služby (dále jen ‚zjednodušený režim‘)“. Pro zajištění účinnosti tohoto zjednodušeného režimu se v citovaném bodě odůvodnění uvádí, že přeprava v sanitním voze nespadá do kategorie „služby silniční dopravy“²³, na kterou se vztahuje všeobecný režim směrnice.

61. Souběžně tak existují:

- všeobecné „sanitní služby“ (kód 85143000-3), které jsou vyjmuty z působnosti směrnice 2014/24, a
- „služby sanitní přepravy pacientů“ spadající do zvláštního *zjednodušeného* režimu podle uvedené směrnice²⁴. V opačném případě by na základě své povahy patřily do kategorie „služby silniční dopravy“.

22 – Rozumí se tím pohotovostní služby poskytované neziskovými organizacemi nebo sdruženími.

23 – Tato kategorie sestává celkem z patnácti kódů, od 60100000-9 („Služby silniční dopravy“) do 60183000-4 („Pronájem dodávkových vozů s řidičem“), mezi které patří „Taxislužba“ (60120000-5), „Služby jednoúčelové silniční osobní dopravy“ (60130000-8) a „Nepravidelná osobní doprava“ (60140000-1).

24 – Směrnice Evropského parlamentu a Rady 2004/18/ES ze dne 31. března 2004 o koordinaci postupů při zadávání veřejných zakázek na stavební práce, dodávky a služby (Úř. věst. 2004, L 134, s. 114; Zvl. vyd. 06/07, s. 132), ve znění nařízení Komise (EU) č. 1251/2011 ze dne 30. listopadu 2011 (Úř. věst. 2011, L 319, s. 43), která je bezprostředním předchůdcem směrnice 2014/24, také rozlišovala tyto dva druhy sanitních služeb. Podle bodů 33 a 34 rozsudku Soudního dvora ze dne 11. prosince 2014, Azienda sanitaria locale n.º 5 „Spezzino“ a další (C-113/13, EU:C:2014:2440), se směrnice 2004/18 použije na veřejné zakázky na služby, které čl. 1 odst. 2 písm. d) této směrnice definuje jako veřejné zakázky jiné než veřejné zakázky na stavební práce nebo na dodávky, jejichž předmětem je poskytování služeb uvedených v příloze II uvedené směrnice, přičemž tato příloha se dělí na dvě části (A a B). Služby zdravotní záchranné dopravy nebo urgentní zdravotní dopravy náleží zároveň do kategorie 2 uvedené v příloze II A, pokud jde o dopravní aspekty těchto služeb, a do kategorie 25 uvedené v příloze II B, pokud jde o jejich zdravotnické aspekty.

Zatímco podle článku 22 směrnice 2004/18 by zakázky, jejichž předmětem jsou služby uvedené současně v obou přílohách, měly být zadávány podle společného postupu (pokud hodnota služeb obsažených v příloze II A přesahuje hodnotu služeb obsažených v příloze II B), nebo podle zjednodušeného postupu (v opačném případě), v bodě 28 odůvodnění směrnice 2014/24 se uvádí, že „ten by se v důsledku toho vztahoval i na veřejné zakázky na poskytování sanitních služeb obecně, pokud by hodnota služeb sanitní přepravy pacientů převyšovala hodnotu ostatních sanitních služeb“. Jak vzápětí vysvětlím, tyto „ostatní sanitní služby“ mohou být pouze služby zdravotní péče poskytované mimo naléhavé situace.

62. Jinými slovy, po vynětí „dopravy“ jako inherentního prvku sanitní služby zbývá v CPV 85143000-3 (tedy služby, na kterou se nevztahuje směrnice 2014/24) služba, která má převážně zdravotnickou povahu. Ať službu poskytne lékař, zdravotník či záchranář, důležité podle mého názoru je, že se poskytuje nezbytná pomoc takovým způsobem, aby (pohotovostní) přeprava pacienta do zdravotnického zařízení proběhla v co nejkratším čase a při zajištění zdravotní péče nutné k záchraně jeho života, zdraví a integrity. Jde tedy o pomoc v *naléhavé situaci*, protože opakují, že vyloučení z působnosti směrnice 2014/24 se podle bodu 28 jejího odůvodnění vztahuje pouze na „pohotovostní služby“.

63. Na základě těchto předpokladů lze posuzovat dvě odlišné hypotézy popsané předkládajícím soudem.

64. První hypotéza se týká přepravy v případě péče o akutní pacienty, kteří jsou oběťmi nehody či podobné události („Notfallpatienten“), poskytované v sanitním voze záchranné služby („Rettungswagen“) „pracovníkem/záchranářem zdravotnické záchranné služby“. Mám za to, že lze celkem bez obtíží přidělit těmto službám kód CPV 85143000-3 (sanitní služby), a tudíž konstatovat, že se na ně nevztahuje směrnice 2014/24, pokud je vykonává nezisková organizace nebo sdružení.

65. Druhá hypotéza (čtvrtá předběžná otázka) se týká péče o pacienty poskytované ve vozidle pro převoz nemocných („Krankentransportwagen“) „záchranářem/pomocníkem zdravotnické záchranné služby“. Jde tedy o „přepravu pacienta v sanitním voze“, během které uvedení odborníci *poskytují pacientovi péči*. Podle mého názoru ve skutečnosti nejde o naléhavou situaci, neboť pacienti mohou vyžadovat, aby je někdo při přepravě doprovázel, ale není nutná naléhavá lékařská péče o ně²⁵. Je tedy třeba uplatnit výjimku z výjimky podle čl. 10 písm. h) *in fine* směrnice 2014/24.

K pojmu „nezisková organizace nebo sdružení“ v kontextu směrnice 2014/24 (druhá a třetí předběžná otázka)

66. Stejně jako v případě pojmu „prevence nebezpečí“²⁶ je i při zjišťování definice „neziskových organizací nebo sdružení“, zmíněných v čl. 10 písm. h) směrnice 2014/24, třeba uplatnit autonomní a jednotný pojem pro celou Unii.

67. Německá vláda tvrdí, že není určující ani tak pojem „nezisková organizace nebo sdružení“, jako spíše „zvláštní povaha“ těchto subjektů, jejich „zachování“ prostřednictvím jejich vyloučení z působnosti směrnice 2014/24 je účelem této směrnice (bod 28 odůvodnění).

68. Podle německé vlády je třeba se za účelem zjištění, v čem spočívá uvedená zvláštní povaha, zaměřit na normativní a faktický rámec státu, v němž dané organizace fungují, jelikož členské státy mohou lépe posoudit, které organizace tomuto pojmu odpovídají²⁷. Dva rozsudky Soudního dvora podle ní potvrzují, že dodržování vnitrostátního práva je nezbytné při posuzování neziskové povahy organizace²⁸.

25 – Například v případě pacientů přepravovaných do nemocnice na dialýzu, víceméně pravidelné prohlídky, diagnostická vyšetření, klinické analýzy či jiné druhy lékařských kontrol. Na jednání panovala shoda na tom, že na tyto případy se výjimka z výjimky nevztahuje. Město Solingen navíc uvedlo, že tyto služby nebyly součástí sporné zakázky.

26 – Viz výše bod 36.

27 – Bod 45 vyjádření německé vlády.

28 – Rozsudek ze dne 11. prosince 2014, Azienda sanitaria locale n.º 5 „Spezzino“ a další (C-113/13, EU:C:2014:2440), bod 61, a rozsudek ze dne 28. ledna 2016, CASTA a další (C-50/14, EU:C:2016:56), bod 64. Oba rozsudky potvrzují, že z pohledu primárního práva Evropské unie nelze vůči platnosti tohoto druhu přímého zadávání veřejných zakázek nic namítat. Výrok prvního z nich konstatuje, že „[č]lánek 49 [...] a 56 SFEU musí být vykládány v tom smyslu, že nebrání takové vnitrostátní právní úpravě, která stejně jako dotčená právní úprava v původním řízení stanoví, že poskytování služeb zdravotnické záchranné dopravy a služeb urgentní zdravotnické záchranné dopravy musí být přednostně a prostřednictvím přímého zadání bez jakéhokoli uveřejnění zadáváno smluvním dobrovolnickým subjektům, pokud právní a smluvní rámec, ve kterém se činnost těchto subjektů uskutečňuje, skutečně přispívá k naplňování sociálního účelu, jakož i cílů solidarity a dostupnosti, na kterých je založena tato právní úprava“. Tento výrok je s malými odchylkami opakován ve druhém z rozsudků.

69. Ani jeden z uvedených dvou rozsudků však nepřiznal členským státům prostor pro posouzení při definici neziskových organizací, ale pouze „pro rozhodnutí o úrovni ochrany veřejného zdraví a pro úpravu svého systému sociálního zabezpečení“, a na základě uvedené skutečnosti rozhodnout, „že využívání dobrovolnických spolků odpovídá sociálnímu účelu služby zdravotnické dopravy a může přispět ke kontrole nákladů spojených s touto službou“²⁹.

70. Ve skutečnosti je pojem „nezisková organizace nebo sdružení“ dostatečně přesný, aby neposkytoval žádný prostor pro posouzení. Skutečnost, že organizační struktura je založena na dobrovolnictví, může indikovat neziskovou povahu, avšak nikoli nutně. Relevantní je, aby subjekty poskytující uvedené služby skutečně měly neziskovou povahu. Postačí tedy doslovný výklad pojmu „nezisková [...]“.

71. Předkládající soud navrhuje definici, která se mi zdá rozumná³⁰. Jde o organizace vykonávající činnost, jejímž „účelem není dosažení zisku“, ale je vykonávána „ve prospěch společnosti bez dosažení hospodářského zisku“³¹.

72. Přísně vzato, „prospěch společnosti“ a „plnění úkolů obecného zájmu“, tedy pojmy uvedené ve třetí předběžné otázce, jsou redundantní pojmy, neboť bod 28 odůvodnění směrnice 2014/24 hovoří o neziskových organizacích nebo sdruženích *poskytujících pohotovostní služby*, tedy organizacích, které samy o sobě plní úkoly obecného zájmu.

73. Opakuji, že určující je, aby organizace nebo sdružení, o kterých hovoří bod 28 odůvodnění a čl. 10 písm. h) směrnice 2014/24, neměly za cíl dosahovat poskytováním uvedené péče zisk³².

74. Nemám za to, že kromě tohoto rysu musí neziskové organizace nebo sdružení splňovat podmínky stanovené v čl. 77 odst. 2 směrnice 2014/24.

75. Podle odstavce 1 uvedeného článku mohou členské státy stanovit, že veřejní zadavatelé mohou *vyhradit* organizacím právo na účast na řízeních o zadání veřejných zakázek výlučně na služby v oblasti zdravotní péče a sociální péče a kulturní služby³³, pokud splňují podmínky uvedené v odstavci 2.

76. Žádná z uvedených podmínek nestanoví neexistenci účelu dosahování zisku a některé jsou navíc založeny na opačném předpokladu. To je případ požadavku týkajícího se rozdělení zisku, podle kterého organizace uvedené v odstavci 1 dělí zisk podle „participačních kritérií“³⁴.

29 – Rozsudek ze dne 28. ledna 2016, CASTA a další (C-50/14, EU:C:2016:56), bod 62.

30 – Názor, který německá vláda – jak uvedla na jednání – sdílí.

31 – Bod 15 předkládacího usnesení.

32 – Tyto organizace nebo sdružení by mohly jednat prostřednictvím výkonných subjektů, které by mimo jiné mohly mít právní formu společnosti s ručením omezeným, pokud tyto subjekty mají rovněž neziskovou povahu. Předkládajícímu soudu přísluší případně ověřit, že je to případ v projednávané věci.

33 – Vztah mezi čl. 10 písm. h) a bodem 28 odůvodnění směrnice 2014/24 je též jako v případě vztahu mezi čl. 77 odst. 1 a bodem 118 odůvodnění téže směrnice. Ačkoli bod 28 odůvodnění odkazuje na „neziskové organizace nebo sdružení“ jako na subjekty, jejichž pohotovostní služby jsou vyloučeny z působnosti směrnice 2014/24 na základě jejího čl. 10 písm. h), bod 118 odůvodnění zmiňuje „organizac[e], u nichž zaměstnanci mají podíl na vlastnictví či aktivně se účastní jejího vedení“ a „stávajíc[í] organizac[e], jako jsou družstva, [které] se podíl[ejí] na poskytování [určitých zdravotních, sociálních nebo kulturních] služeb koncovým uživatelům“; tyto organizace musí splňovat podmínky uvedené v čl. 77 odst. 2 směrnice 2014/24, aby jim členské státy mohly vyhradit právo účastnit se výběrových řízení na některé veřejné zakázky. Mezi organizacemi uvedenými v bodě 28 odůvodnění a organizacemi uvedenými v bodě 118 odůvodnění tedy neexistuje rovnocennost. Neexistuje v důsledku toho ani mezi čl. 10 písm. h) (který vylučuje určité činnosti prvních uvedených organizací z působnosti směrnice 2014/24) a článkem 77 (který umožňuje, aby určité činnosti druhých uvedených organizací byly předmětem zvláštního použití směrnice).

34 – Článek 77 odst. 2 písm. b) směrnice 2014/24. Toto ustanovení sice stanoví, že „zisky se znovu investují za účelem dosažení cíle organizace“; nevylučuje však jejich existenci, a zejména nebrání jejich rozdělování, i když stanoví, že je prováděno na základě „participačních kritérií“.

77. Mám tudíž za to, že rozlišovacím rysem neziskové organizace nebo sdružení je právě to, že nemá za cíl vytváření zisku, a pokud příležitostně zisku dosáhne, tedy aniž by se o to snažila, použije jej ke splnění svých úkolů sociální činnosti. V projednávané věci k poskytování pohotovostních služeb sanitní přepravy.

78. Vnitrostátní právo stanoví, že „za neziskové organizace nebo sdružení se pro účely [výjimky stanovené v čl. 10 písm. h) směrnice 2014/24] považují zejména charitativní organizace, které jsou podle spolkového práva nebo práva spolkové země uznány za organizace civilní ochrany a obrany“³⁵.

79. Podle německé vlády toto ustanovení nestanoví *numerus clausus* organizací, na které se vztahuje výjimka podle čl. 10 písm. h) směrnice 2014/24. Uznání za „charitativní organizací“ tedy není nezbytnou podmínkou pro to, aby nezisková organizace spadala pod uvedenou výjimku³⁶.

80. V projednávané věci však není důležité, že vnitrostátní předpis nebrání tomu, aby za neziskovou organizaci byly uznány subjekty, které splňují definici pojmu „nezisková organizace nebo sdružení“ ve smyslu čl. 10 písm. h) směrnice 2014/24³⁷, ale že tuto kvalitu přiznává organizacím, které definici tohoto pojmu neodpovídají.

81. Podle předkládajícího soudu totiž „zákonné uznání jako organizace civilní ochrany a obrany podle vnitrostátního práva [...] není nutně závislé na tom, zda je organizace činná jako obecně prospěšná“³⁸.

82. Pokud by to byla pravda, což přísluší ověřit vnitrostátnímu soudu, pak uznání vnitrostátním právem za charitativní organizaci nepostačuje k závěru, že organizace nebo sdružení mají neziskovou povahu ve smyslu čl. 10 písm. h) směrnice 2014/24. O neziskovou organizaci nebo sdružení jde pouze tehdy, pokud nemá za cíl vytváření zisku, a dosáhne-li ho případně, použije jej ke splnění svých úkolů sociální činnosti.

V. Závěry

83. S ohledem na výše uvedené navrhuji Soudnímu dvoru, aby na otázky Oberlandesgericht Düsseldorf (Vrchní zemský soud v Düsseldorfu, Německo) odpověděl takto:

„Článek 10 písm. h) směrnice Evropského parlamentu a Rady 2014/24/EU ze dne 26. února 2014 o zadávání veřejných zakázek a o zrušení směrnice 2004/18/ES musí být vykládán v tom smyslu, že:

- pohotovostní přeprava pacientů ve vozidle záchranné služby, v němž péči poskytuje pracovník/záchranář zdravotnické záchranné služby, musí být kvalifikována jako ‚sanitní služba‘ (kód CPV 85143000-3), jejíž zajišťování nemusí podléhat postupům podle směrnice 2014/24, pokud je poskytuje nezisková organizace nebo sdružení;
- pokud nejde o naléhavou situaci, přeprava se uskutečňuje ve vozidle pro převoz nemocných a péči poskytuje záchranář/pomocník zdravotnické záchranné služby, musí být služba kvalifikována jako ‚převoz pacientů v sanitním voze‘, který nespadá pod výjimku stanovenou pro ‚sanitní služby‘ obecně;

35 – Ustanovení § 107 odst. 1 bodu 4 části věty za středníkem GWB.

36 – Bod 40 vyjádření německé vlády. Nejednání se debatovalo o faktické existenci tohoto početního omezení, které vnitrostátní předpis (v němž je použit výraz „zejména“) neobsahuje.

37 – To je případ v projednávané věci, jak uvádí město Solingen v bodech 37 a 38 písemných vyjádření.

38 – Bod 15 předkládajícího usnesení.

- o „neziskovou organizaci nebo sdružení“ jde pouze tehdy, pokud taková organizace nebo takové sdružení nemá za cíl vytváření zisku, a dosáhne-li ho případně, použije jej ke splnění svých úkolů sociální činnosti. Ke splnění této podmínky nepostačuje, že jde o charitativní organizaci uznanou vnitrostátním právem.“